18.11.2026

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO TAMPERE

Vaihtoehtoinen hoitosuunnitelma Suolijärven poimintahakkuille Tampereen Mäyränmäkeen

Kuva: Lehtomatara Tampereen Vuoreksen Mäyränmäessä

Kuvat ja tekstit:
Sari Hämäläinen

Kartat:
Toni Salmela

Sisällysluettelo

Taustatiedot 3

Vaihtoehtoisen hoitosuunnitelman lähtökohdat 4

Luontotyyppien määritykset 10

Uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen ja huomionarvoisten lajien maastohavainnot 2026 11

Poimintahakkuusuunnitelman kuviokohtaiset luontotyyppi- ja lajitiedot sekä toimenpidesuositukset 13

- Kuvio 128 13
- Kuvio 164 14
- Kuvio 133 19
- Kuvio 147 28
- Kuvio 127 31

Lopuksi 41

Taustatiedot

Tampereen kaupunki suunnittelee Suolijärven alueelle poimintahakkuita talvelle 2026-2027. Hakkuita perustellaan mm. lehtojen hoidolla. Tampereen kaupungin luonnonsuojelualueohjelmassa 2026 - 2040 Suolijärven alue on merkitty hakkuiden sijaan luonnonsuojelualueohjelman tarkastelukohteeksi. Poimintahakkuut ovat metsätalouden jatkuvan kasvatuksen menetelmä, jossa poistetaan suuri osa puustosta.

Merkittävä osa suunnitelluista poimintahakkuista sijoittuu Vuoreksen puoleiselle Mäyränmäen alueelle, jota vaihtoehtoinen hoitosuunnitelma koskee. Aikataulun ja Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistyksen käytettävissä olevien resurssien puitteissa vaihtoehtoinen hoitosuunnitelma oli tässä vaiheessa mahdollista laatia ainoastaan Mäyränmäkeen. Myöhemmin sitä voidaan jatkaa tarvittaessa kattamaan koko toimenpidealue.

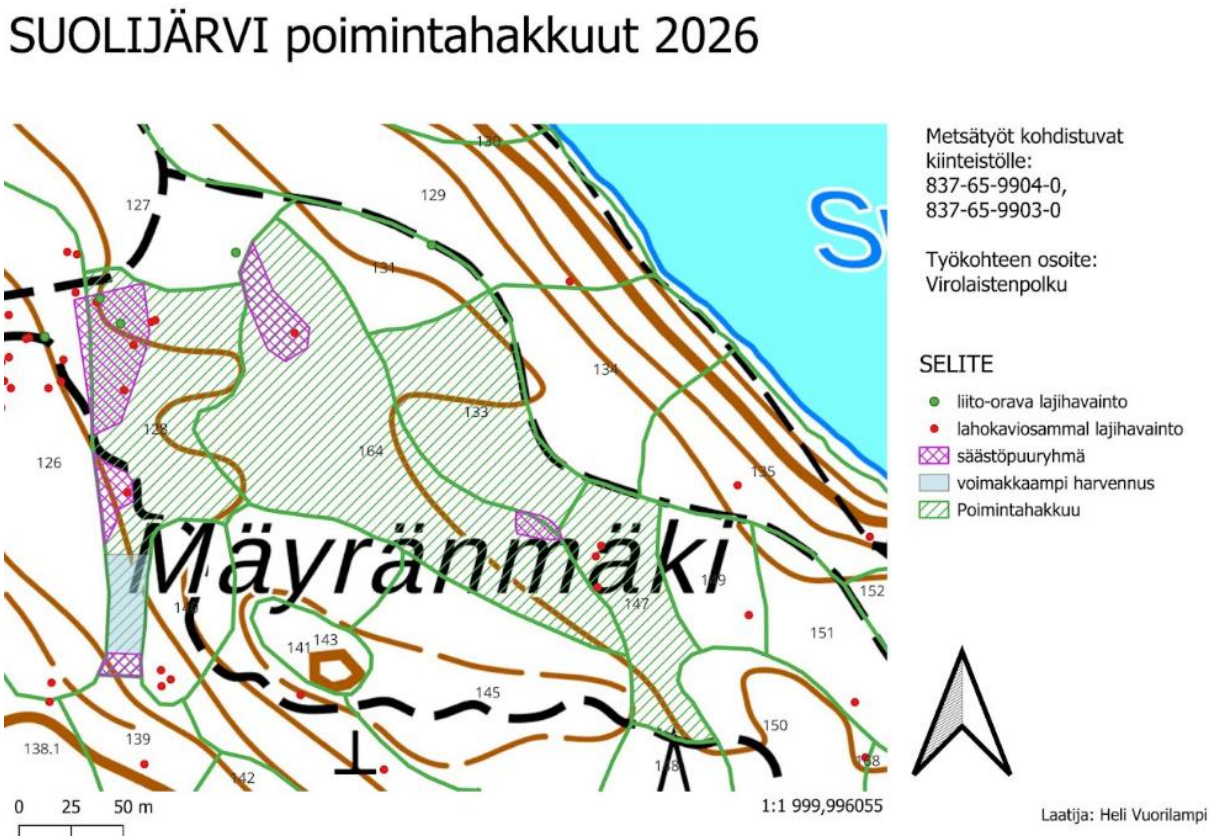

Kartta 1: Mäyränmäkeen sijoittuvat poimintahakkuut, Tampereen kaupunki

Tampereen kaakkoisen suuralueen luontotyyppiselvityksen (2025) ja Paikkatietoikkunan mukaan Mäyränmäen poimintahakkuualue on valtaosin tuoretta keskiravinteista lehtoa, kosteaa keskiravinteista lehtoa ja lehmuslehtoa sekä osin lehtomaista kangasta. Vuoreksen osayleiskaava-alueen luontoselvityksen (6/2000) mukaan Mäyränmäen harjun rinteen notkelmissa on tämän tästä myös **tihkupintoja ja lähteitä**. Biologi ja luontokartoittaja **Kari Kortteelta** saatiin syyskuussa 2026 myös suullinen tieto useista Mäyränmäessä esiintyvistä tihkupinnoista sekä lähdetähtimöstä, joka esiintyy mm. lähteissä, luhtaisissa korvissa ja yleisesti liikkuvan veden piirissä.

Mäyränmäen uhanalaiseen lajistoon kuuluu mm. **lahokaviosammal** (EN). **hömötiainen** (EN) ja **liito-orava** (VU). Silmälläpidettävää lajistoa on mm. alueellisesti uhanalainen **pussikämmekkä** (NT, RT). Lisäksi Mäyränmäessä on hyönteisille tärkeitä alueita (Tampereen kaupunki). Alueelta aiemmin tehtyihin luontoselvityksiin kuuluvat lahokaviosammalselvitys (2022 - 2024), liito-oravaselvitys (Kantakaupungin liito-orava selvitys 2016), Vuoreksen osayleiskaava-alueen luontoselvitys (2000) ja Vuoreksen osayleiskaava-alueen lepakkokartoitus (2006). Lisäksi on havainnoitu mm. alueellisesti uhanalaista (RT, NT) silmälläpidettävää pussikämmekkää. Pussikämmekkähavainnot ovat ainakin osin huomattavan vanhoja (Tampereen kaupunki).

Mäyränmäen maaperä on GTK:n karttapalvelun Maankamaran mukaan kalliota sekä hiekka- ja soramoreenia.

Mäyränmäen aluetta ei ole asemakaavoitettu, joten alueella on voimassa **metsälaki**, jonka **10 §** nojalla metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle. Monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät elinympäristöt ovat luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia kohteita, jotka erottuvat selvästi ympäröivästä metsäluonnosta. Näihin kuuluvat mm. monenlaiset suoelinympäristöt, joiden yhteinen ominaispiirre on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen vesitalous, sekä kangasmetsäsaarekkeet, jotka sijaitsevat ojittamattomilla soilla tai soilla, joissa luontainen vesitalous on pääosin säilynyt muuttumattomana. Suolijärven ja Mäyränmäen lähteiden suojeluun velvoittavat myös **vesilain 2 luvun 11 §** ja Euroopan unionin **vesipuitedirektiivi.**

Mäyränmäen alueella on voimassa Kantakaupungin yleiskaava 2040, jossa alue on osa keskuspuistoverkostoa. Täällä puiden kaataminen on luvanvaraista kuten MRL 128 §:ssa on säädetty. Aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa ja lupamenettelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä varmistaa virkistys- ja ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus.

Vaihtoehtoisen hoitosuunnitelman lähtökohdat

Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistys pitää Mäyränmäen alueelta tehtyjä luontoselvityksiä **puutteellisena ja osin virheellisenä** (Tampereen kaakkoisen suuralueen luontotyyppiselvitys 2025, Paikkatietoikkuna). Monilta osin luontoselvitykset ovat myös vanhentuneita (Kantakaupungin liito-orava selvitys 2016, Vuoreksen osayleiskaava-alueen luontoselvitys 2000, ja Vuoreksen osayleiskaava-alueen lepakkokartoitus 2006).

Tampereen kaakkoisen suuralueen luontotyyppiselvitys 2025 ja Paikkatietoikkuna antavat virheellisen kuvan Mäyränmäen lehtojen määrästä ja laadusta. **Merkittävä osa Mäyränmäen luontotyypeistä on lehtojen sijaan lehtomaista kangasta, jonka kanssa vuorottelevat lehtolaikut, korvet ja jalopuustoiset kangasmetsät**. **Kaikki nämä luontotyypit ovat Pirkanmaalla uhanalaisia.** Lehtolaikut keskittyvät Mäyränmäen kallioisimmille alueille ja korvet rinteiden notkelmiin.

Suurta osaa Tampereen kaakkoisen suuralueen luontotyyppiselvityksessä 2025 lehmuslehdoiksi inventoiduista luontotyypeistä kuvaa paremminkin luontotyyppi jalopuustoiset kangasmetsät, joka on niin ikään arvioitu vaarantuneeksi (VU) luontotyypiksi. Kangasmaiden jalopuumetsiköissä pohjakerros on kangasmetsien tapaan sulkeutunut, ja sen valtalajistoon kuuluvat mm. metsäkerrossammal, metsäliekosammal ja seinäsammal. Kenttäkerroksessa vallitsevat varvut, etenkin mustikka. (Suomen ympäristökeskus, 2018 arviointi: Luontotyypit: Jalopuustoiset kangasmetsät).

SLL:n Tampereen yhdistys esittää, että Mäyränmäen alueesta tehdään päivitetty luontotyyppi - ja lajistoselvitys, joiden pohjalta alueelle laaditaan hoito- ja käyttösuunnitelma. Luontotyypeistä kiinnitetään erityistä huomiota korpiin, tihkupintoihin ja mahdollisiin lähteisiin, sillä Tampereen kaakkoisen suuralueen luontotyyppiselvityksessä (2025) kaikki edellä mainitut on jätetty joko tarkoituksella tai kiireessä huomioimatta kokonaan. **Lähtökohtana tulee olla, että alueella ei tehdä hakkuita ennen päivitettyjä luontotyyppi- ja lajistoselvityksiä.** Erityisesti uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien esiintyminen tarkistetaan maastossa niiden tunnistamisen kannalta sopivimpaan aikaan.

SLL:n Tampereen yhdistys katsoo ettei koivujen ja muun lehtipuuston poistaminen Mäyränmäestä ole ainakaan tällä hetkellä lehtojen sekä alueen uhanalaisen, silmälläpidettävän ja huomionarvoisen lajiston hoidon näkökulmasta perusteltua. Poikkeuksen muodostaa kuvio 127, jolle yhdistys esittää hoitotoimia silmälläpidettävän ja harvinaisen lehtokasvillisuuden säilymiseksi.

Korvissa ja lehtomaisilla kankailla kuusettumista ei tarvitse estää. Lehtokuvioilla poistetaan kuusten taimia. Työ tulee tehdä kevyillä menetelmillä, kuten hevosmetsuri ja talkoot (moottori- ja raivaussaha, käsityökalut) yhdistelmällä. Eri-ikäisrakenteisuutta metsistä löytyy jo paljon ja sitä voi halutessaan edistää kaulaamalla puita.

Suunnitelluista poimintahakkuista noin puolet sijoittuu maaperältään kalliolle ja puolet hiekka- ja soramoreenille (GTK:n karttapalvelu Maankimara). Erityisesti kalliomaan pidätyskyky on huono, joten valtaosa maa-alueen pidätyskyvystä on pintakasvillisuuden varassa. Hakkuut heikentävät tätä pidätyskykyä lisäten ravinnekuormitusta ennen pitkää myös virkistyskäytössä olevaan Suolijärveen. Mitä voimakkaammat ovat harvennukset sitä suuremmat ovat ravinnehuuhtoutumat. Hakkuiden jälkeen Mäyränmäen vesitase muuttuu negatiiviseksi. Auringonsäteet kuivattavat maan pintakerroksia entistä nopeammin ja veden haihdunta nopeutuu. Näin ollen korpien ja tuoreiden lehtojen kuivuminen vaikuttaa ennen pitkää myös niiden ominaispiirteisiin ja lajistoon.

Tampereen kaupungin tulee huomioida hoitotöissä Lupa- ja valvontaviraston uudet ohjeet liito-oravan turvaamiseksi hakkuiden yhteydessä. Jatkossa liito-oravan pesä- ja levähdyspuiden yhteyteen tulee jättää aina vähintään puolen hehtaarin kokoinen suojavyöhyke. Lisäksi em. suojavyöhykkeen yhteyteen säilytetään joitakin hehtaareita liito-oravalle soveltuvaa metsää, joka turvaa lisääntymis- tai levähdyspaikan ekologisen toimivuuden. (Lupa- ja valvontavirasto 2026: Metsänkäyttöilmoitukset luonnonsuojelulailla turvattujen luonnonarvojen läheisyydessä, Miten liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee säilyttää). Liito-oravan pesä-, ruokailu- ja levähdysalueet rajataan hoitotoimien ulkopuolelle Lupa- ja valvontaviraston päivitetyn ohjeen mukaisesti. Turhaa liikkumista uhanalaisten hömötiaisen ja liito-oravan reviireillä tulee välttää etenkin pesimäaikaan.

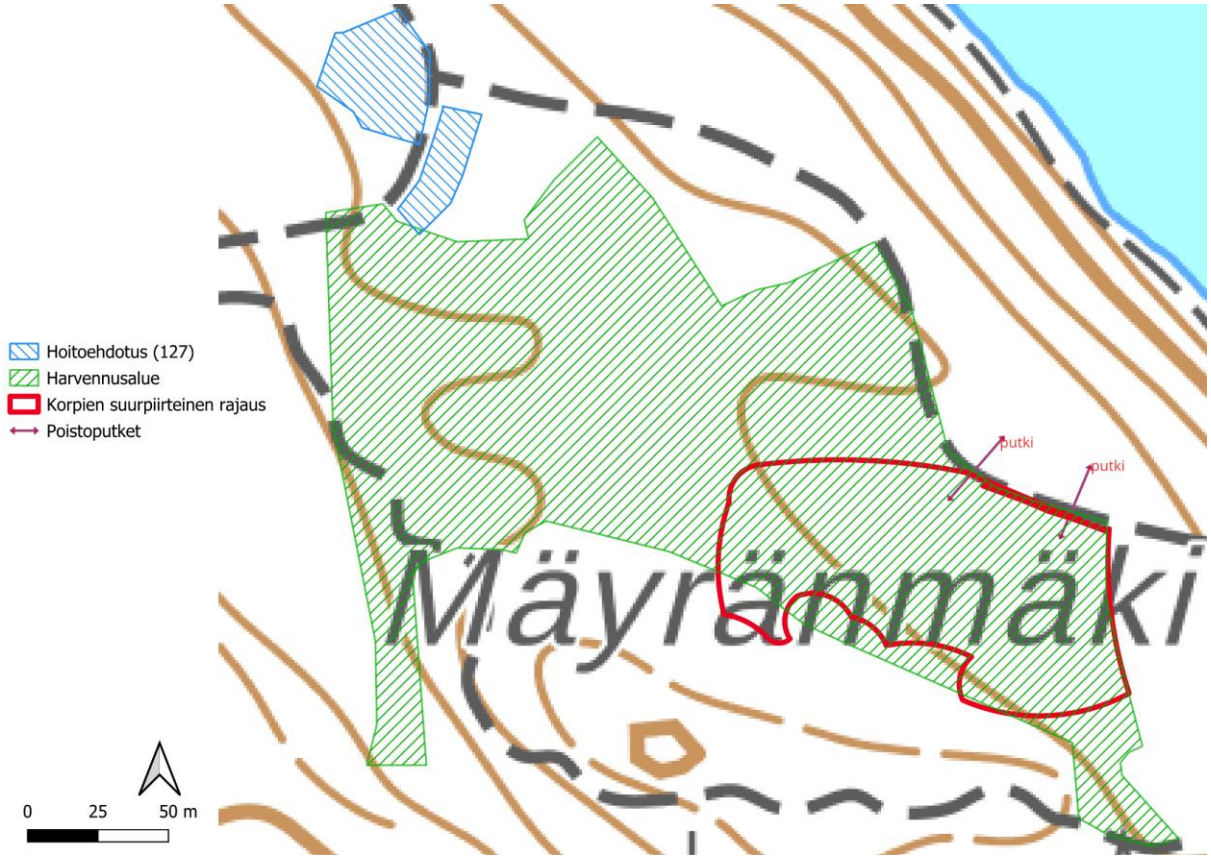

Kartta 2: Mäyränmäen korvet keskittyvät poimintahakkuualueen itäpäähän.

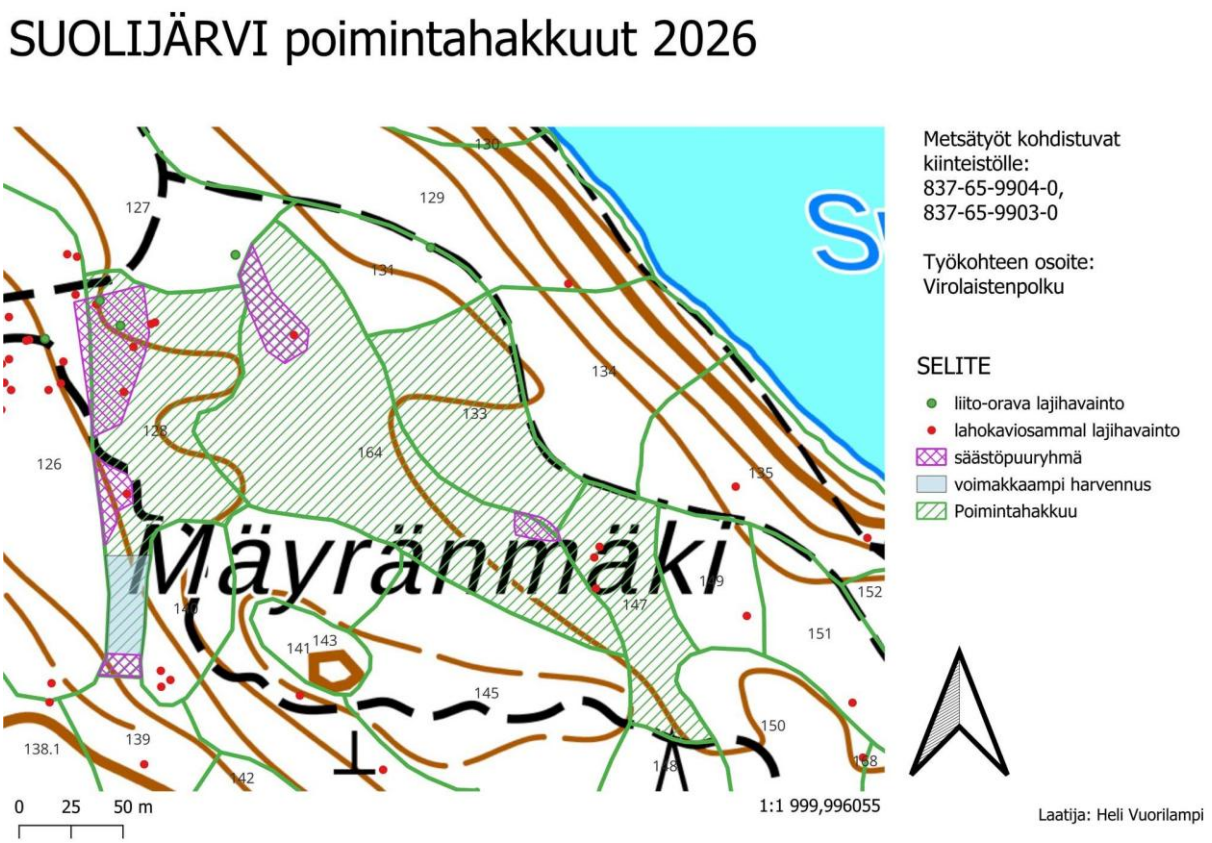

Kartta 3: Suuri osa Mäyränmäen lehtojen hoidon nimissä toteutettavista poimintahakkuista sijoittuu uhanalaisiin suoluontotyyppeihin, korpiin, joilla hakkuita ei tule tehdä.

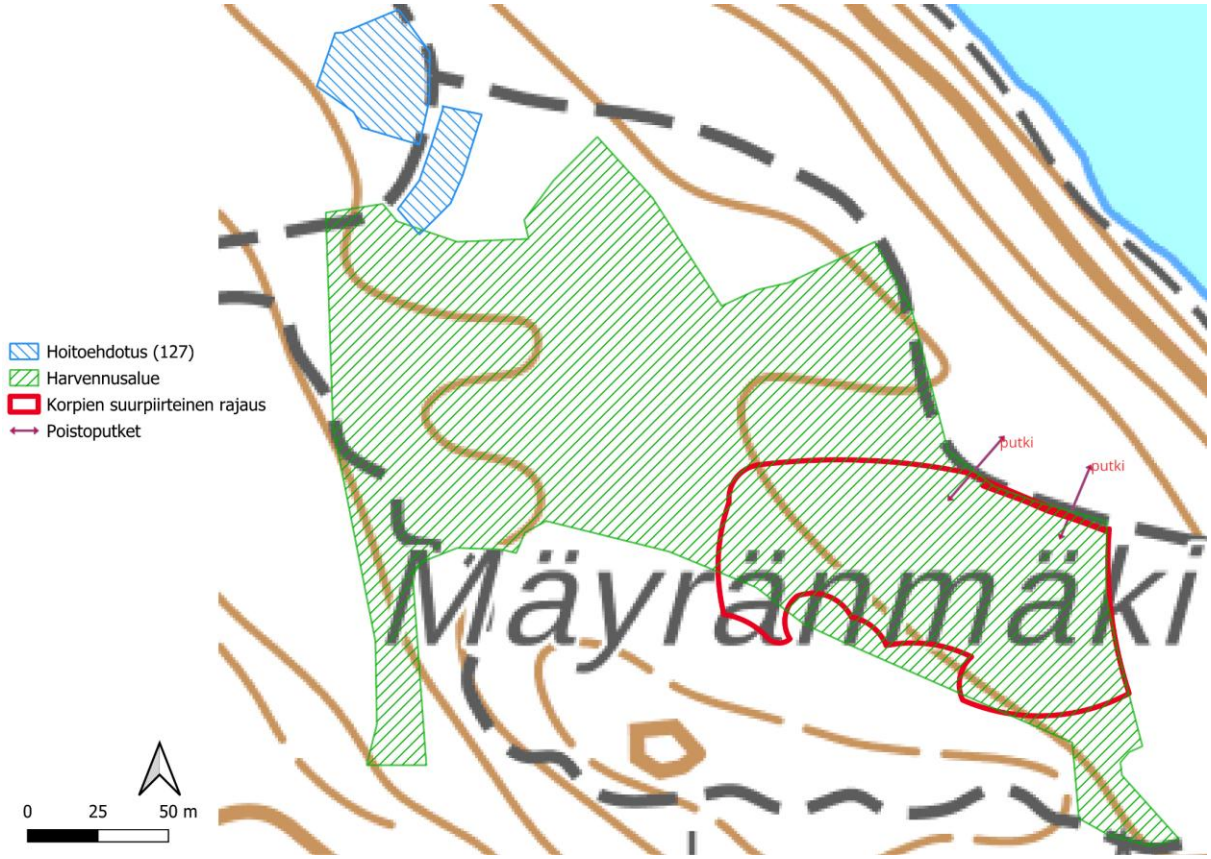

Kartta 4: Valtaosa Mäyränmäen hakkuualueen korvista sijoittuu hakkuualueen itäpäähän.

Mäyränmäen alueelta löytyy runsaasti havaintoja uhanalaisista, silmälläpidettävistä, huomionarvoisista ja rauhoitetuista lajeista Laji.fi ja inaturalist.org -portaaleista. Myös kansalaishavainnot tulee huomioida alueen hoitotoimissa.

Kuva: Lehtoa-lehtomaista kangasta Mäyränmäen eteläisen ulkoilureitin varrella.

Yleisesti ottaen **vaateliaiden lehtolajien, kuten pussikämmekän, hoitotoimet kannattaa aloittaa maltillisesti** seuraten tulevina vuosina hoidon vaikutusta lajistoon.

Kuva: Pussikämmekkä kuviolla 127

Erityisen tärkeänä yhdistys pitää ettei poimintahakkuita tehdä korvissa, joita sijaitsee syksyllä 2026 tehtyjen alustavien kartoitusten mukaan ainakin poimintahakkuut kartan kuvioilla 164, 133 ja 147. Uhanalaisten lajien lisäksi myös rauhoitettujen lajien, kuten ruskosammakon, elinympäristöt tulee rauhoittaa kokonaisuudessaan hoitotoimilta.

Erityisesti erittäin uhanalaiselle hömötiaiselle tärkeät koivut ja koivupökkelöt sekä uhanalaiselle liito-oravalle tärkeät haavat säästetään. Myöskään luonnonarvopuuta raitaa ei poisteta. Kaikki kirjanpainajan iskemät kuuset jätetään lahoamaan maastoon. Lahopuita ei kuljeteta pois alueelta.

Pussikämmeköiden, lehtomataran ja lahokaviosammalen sijaintipisteet sekä liito-oravan ja hömötiaisen potentiaaliset kolopuut merkitään maastoon ennen hoitotoimien aloittamista. Myös huomionarvoiset metsälehmukset, rauhoitettu valkolehdokki ja muu mahdollinen uhanalainen sekä huomionarvoinen sammal- ja putkilokasvi lajisto merkitään maastoon ennen hoitotoimien aloittamista. Töitä ei tehdä uhanalaisten lajien pesimäaikaan.

Kuvat: Kirjanpainajan iskemiä ja myrskyn kaatamia puita sekä maa- ja lahopuuta. Kaikki tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle. Suositellaan säästämään.

Kuva: Lehtomaisen kankaan lajistoa syksyllä: mm. imikkä, sinivuokko, kevätlinnunherne, käenkaali ja ahomansikka.

Luontotyyppien määritykset

SLL:n Tampereen ja Tampereen kasvitieteellisen yhdistyksen jäsen HM, ympäristönhoitaja Sari Hämäläinen, ympäristösuunnittelija Toni Salmela, metsänhoitaja (MMM) Jari-Pekka Tamminen sekä useat Luonnonsuojeluliiton asiantuntijajäsenet tekivät Mäyränmäen alueelle maastokaudella 2026 tutkimuskäyntejä. Kaikki alueella vierailleet asiantuntijat olivat sitä mieltä, että Mäyränmäessä vuonna 2025 tehdyissä luontotyyppimäärittelyissä oli merkittäviä virheitä.

Maastokäyntien perusteella tuli vaikutelma, että luontotyyppien määrittelyssä oli keskitytty kulloinkin nähtävissä olevaan kenttäkerroksen lajistoon tilanteissa, jotka olisivat vaatineet muun muassa pohjakerroksen sammallajien ja niiden peittävyyden arviointia. Lisäksi oli mahdollisesti jätetty arvioimatta maaperän kosteusolosuhteet ja lajiston ominaispiirteet eri vuodenaikoina. Esimerkiksi Mäyränmäessä runsaana esiintyvä isokastesammal vaatii kasvupaikaltaan tasaista kosteutta, jota ympärivuotisesti löytyy Mäyränmäen korpien tihkupinnoilta. Maastokäynneillä Mäyränmäestä löydettiin myös pikkukastesammalta, joka niin ikään vaatii kasvupaikoiltaan tasaista kosteutta ollen jopa vaateliaampi kasvupaikkansa tasaisen mikroilmaston suhteen.

Uhanalaisten, silmälläpidettävien, rauhoitettujen ja huomionarvoisten lajien maastohavainnot 2026

Maastokäynneillä Mäyränmäestä löydettiin alueellisesti uhanalaista, valtakunnallisesti silmälläpidettävää **pussikämmekkää** (NT,RT), 3 kpl, lähellä toisiaan. Havaintoja on syötetty Laji.fi -portaaliin. Seuralaislajeina esiintyivät mm. huomionarvoinen ahomatara, kielo, mustikka, kevätlinnunherne, metsäkurjenpolvi, lillukka, kangasmaitikka, ketunleipä ja sinivuokko. Rauhotetuista kasveista Mäyränmäestä löydettiin mm. valkolehdokki, josta löytyy havaintoja myös INaturalist-portaalissa.

Uhanalaista lintulajeista maastokäynneillä kuultiin **hömötiainen** (EN) ja **töyhtötiainen** (VU). Lisäksi korvessa nähtiin lokakuussa lähietäisyydeltä rauhoitettu pähkinähakki. Alueella kuultiin myös rauhoitetut palokärki, tulipäähippiäinen, hippiäinen, puukiipijä ja korppi.

Uudessa Tinttimetsän hoito-ohjeessa (Metsäkeskus) todetaan etenkin kuusivaltaisten korpisoiden olevan metsätiaisten suosiossa. Hyvien kosteusolojen takia niissä muodostuu hieskoivuista pesäpuiksi soveltuvia lahopökkelöitä, ja kuuset antavat suojaa saalistajia vastaan. Lisäksi todetaan eri suotyyppien laitamilla olevien suon ja kangasmaiden välisten reunametsien olevan arvokkaita kohteita metsätiaisille. Kahden eri elinympäristön välisellä vaihettumisvyöhykkeellä on usein hyviä pesäpaikkoja ja ravintoa tarjolla.(Metsäkeskus 2026, Tinttimetsän hoito-opas) Mäyränmäestä löytyy korpien lisäksi runsaasti myös tällaisia vaihettumisvyöhykkeitä ja reunametsiä, jotka ovat erittäin tärkeitä mm. alueella eläville uhanalaisille metsätiaisille. Nämä alueet tulee säästää hakkuilta. On tärkeää huomioida erityisesti hömötiaisen olevan paikkalintu, joka tuskin hakkuiden jälkeen enää palaa alueelle.

Mäyränmäen korpien tihkupinnoilta löydettiin myös lähteisyyttä ilmentäviä sammallajeja sekä rauhoitettu ruskosammakko. Näitä on käsitelty kuviokohtaisissa toimenpidesuosituksissa.

Valtaosa Mäyränmäen huomionarvoisista jalopuista, metsälehmuksista, on taimivaiheessa. Runkopuiden määrä hehtaarilla tulee selvittää, jotta pystytään tarkemmin määrittelemään millä kohdin luonnonsuojelulain (7 luku, 64 §) edellyttämät määrittelykriteerit (Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta 4 § Suojellut luontotyypit) täyttyvät. Asetuksen mukaan jalopuumetsiköllä tarkoitetaan aluetta, joka on luontaisesti syntynyt ja jossa kasvaa runkomaisia **metsälehmuksia, vaahteroita**, saarnia, kynäjalavia, vuorijalavia tai tammia vähintään 20 kappaletta hehtaarilla yhtenä tai useana lähekkäisenä ryhmänä. Runkomaisen puun rinnankorkeusläpimitta tulee olla vähintään 7 cm, paitsi tammella vähintään 20 cm. Monirunkoinen yksilö lasketaan yhdeksi runkomaiseksi puuksi. (Suomen ympäristökeskus, 2018 arviointi. Luontotyypit. Jalopuustoiset kangasmetsät).

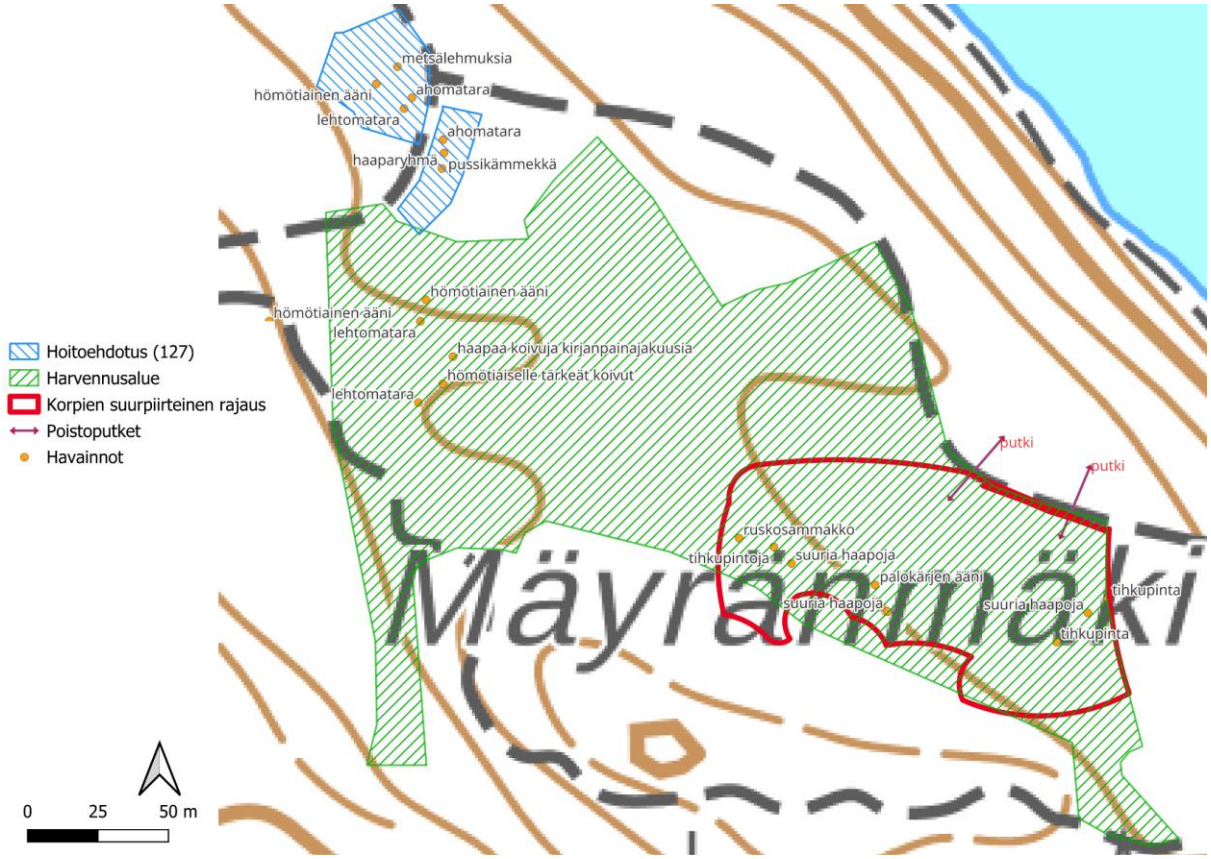

Kartta 5:

- Maastokauden 2026 keskeisiä lajihavaintoja, jotka puuttuvat Paikkatietoikkunasta.
- Osa korpiin sijoittuvista tihkupinnoista.
- Suurin osa korvista sijoittuu hakkuusuunnitelman itä päähän.
- Vaihtoehtoinen hoitoehdotus (sinisellä).

Kuva: Valtaosa Mäyränmäen huomionarvoisista metsälehmuksista on taimivaiheessa.

Poimintahakkuusuunnitelman kuviokohtaiset luontotyyppi- ja lajitiedot sekä toimenpidesuositukset

Kuvio 128

Luontotyyppi Paikkatietoikkunan mukaan:

- Tuoreet keskiravinteiset lehdot

Laji- ja luontotyyppihavainnot (maastokäynnit: touko-lokakuu 2026):

Maastossa havaitut luontotyypit

- Mm. tuoreet keskiravinteiset lehdot

Uhanalaiset lajit:

- Hömötiainen (ääni, erittäin uhanalainen, EN)
- Töyhtötiainen (ääni, vaarantunut VU)

Harvinaiset lehdon lajit:

- Lehtomatara

Huomionarvoiset lehdon lajit:

- Metsälehmukset (valtaosin pieniä taimia)
- Mustakonnanmarja (yksittäisiä)

Muut vaateliaat lehdon lajit:

- Lehtoimikkä (kalkinsuosija)
- Kevätlinnunherne (myös tuoreet metsät, erityisesti rinne- ja harjumetsät)
- Lehtokuusama

Tavanomaiset lehdon lajit, mm:

- Koiranheisi (myös mm. metsänreunat, rehevät korvet, kalkinsuosija)
- Lehtoruusukesammal (myös lehtomaiset kangasmetsät, korvet ja lähteikköjen reunamat)

Mäyränmäen luonnon monimuotoisuudelle erityisen tärkeät lajit:

- Haapa
- Raita
- Koivu (erityisesti hömötiainen)

Toimenpidesuositukset:

- Mahdolliset lehtojen hoitotoimet tulee tehdä Mäyränmäen kiertävältä ulkoilureitiltä niin ettei metsän puolelle kuljeta harvesterilla vaan ainoastaan jalan käsityökaluja ja tarvittaessa hevosmetsuria apuna käyttäen.
- Lehtipuusto, erityisesti metsälehmukset ja koivut, sekä täysimittaiset kuuset säästetään uhanalaisen lajiston turvaamiseksi.
- Lahopuu, maapuut ja kirjanpainajan iskemät kuuset säästetään, ainoastaan kaadettu puusto (pääosin kuusen taimet) kuljetetaan pois alueelta.
- Huomionarvoiset ja harvinaiset lajit, kuten lehtomatara ja metsälehmus, merkitään mahdollisuuksien mukaan maastossa ennen hoitotoimia.

Kuva: Metsälehmuksen taimia ulkoilureitin varrella hoitokuviolla 128.
Suositellaan poistettavaksi nuoret kuuset. Metsälehmusten lähellä myös muuta lehdon lajistoa, kuten lehtomataraa ja -kuusamaa, jotka tulee huomioida hoitotoimissa.

Kuvio 164

Luontotyypit Paikkatietoikkunan mukaan:

- Tuoreet keskiravinteiset lehdot
- Lehmuslehdot

Laji- ja luontotyyppi havainnot (maastokäynnit: touko-lokakuu 2026)

Kuviolla 164 on pienialaisten lehtolaikkujen lisäksi jalopuustoisia kangasmetsiä, korpia, lehtomaista kangasta ja muuta ojittamatonta runsaslahopuustoista kangasmetsää. Lisäksi alueella on **tihkupintoja ja mahdollisia lähteitä.**

Suuri osa Mäyränmäen korvista on **ruohokangaskorpea**, jossa turvekerros ohut ja epäyhtenäinen. Pensaskerros on niukahko. Sammalkerros on lähes yhtenäinen. Siihen kuuluu mm. korpirahkasammal, korpikarhunsammal, metsäkerrossammal ja metsäliekosammal. Kangaskorville tyypillisesti puusto on kohtalaisen kookasta. Kuusi on vallitseva, mutta myös koivua esiintyy kohtalaisesti.

Kenttäkerroksen kasvillisuus on korpien ja tuoreiden kankaiden mosaiikkia. Tuoreiden kankaiden ruohot eivät muodosta varsinaisia kasvustoja vaikka niitä yleisesti esiintyykin. Pääosin kasvillisuus on metsäruohojen ja -varpujen leimaamaa korpikasvillisuutta, jossa esiintyy useita matalakasvuisia metsäruoholajeja, kuten metsäimarre, korpi-imarre, käenkaali, oravanmarja, metsätähti ja lillukka. Myös vanamoa, nuokkutalvikkia, metsäalvejuurta ja metsäkortetta esiintyy Mäyränmäen korvissa yleisesti. Lisäksi isoalvejuuri on paikoin runsas. Myös suo-orvokkia esiintyy.

Kangaskorvet ovat koko maassa erittäin uhanalaisia ja Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalaisia luontotyyppejä.

Kuva: Mäyränmäen korpien tihkupintaa

Kuvat: Mäyränmäen ruohokangaskorpea

Kuva: Korpikarhunsammal ja korpirahkasammal

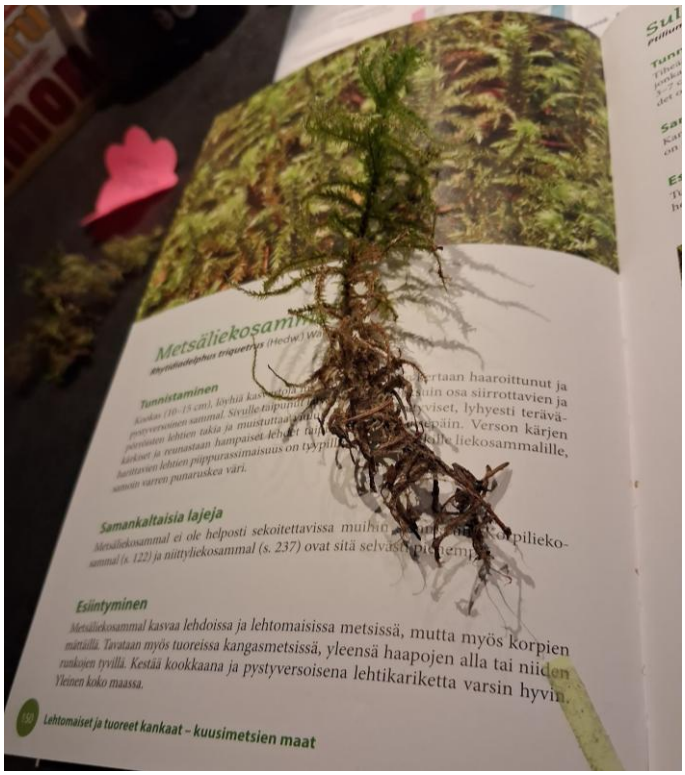

Kuva: Korpien, lehtojen, lehtomaisten kankaiden ja tuoreiden kangasmetsien lajistoa: metsäliekosammal

Kuviolla 164 havaittiin syyskuussa 2026 ruskosammakko, joka todennäköisesti myös kutee alueella. **Ruskosammakko on rauhoitettu luonnonsuojelulain (LSL 2023/9) nojalla.**

Kuvat: Ruskosammakko otettiin hetkeksi kiinni kartoitushetkellä syyskuussa 2026, jotta voitiin poissulkea direktiivilaji viitasammakko.

Vanhan metsäkoneuran vieressä kasvaa todennäköisesti Mäyränmäen suurin ja laajin metsälehmusesiintymä, jossa lehmusten läpimitta on yli 7 cm per runko.

Toimenpidesuositukset:

- Kuvio 164 rauhoitetaan metsätalouden toimenpiteiltä. Tämä on tärkeää uhanalaisten luontotyyppien (korvet ja lehtomaiset kankaat) ja niillä elävien uhanalaisten lajien, kuten liito-oravan ja hömötiaisen, säilymiseksi.

- Erityisesti korpien tihkupintojen lajisto kartoitetaan ja metsälain 10 §:n suojaamien lähteiden esiintyminen selvitetään.

- Mikäli lehdoissa tehdään luonnonhoitotoimenpiteitä kuljetaan niihin ainoastaan jalan käsityökaluja ja tarvittaessa (hevos) metsuria apuna käyttäen. Moderneilla hevostyökoneilla kuljetaan ainoastaan olemassa olevia reittejä, kuten vanhaa metsäautotieuraa pitkin, kuvat alla.

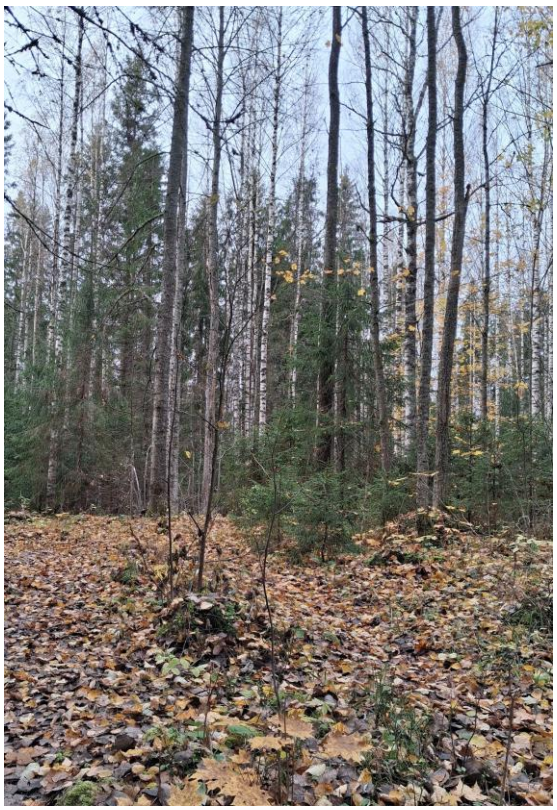

Kuva 1: Mäyränmäen suurin metsälehmusesiintymä.
Kuva 2 (kts yllä.): Vanha metsäautotie jatkuu Mäyränmäen pohjoispuolelle, jossa ei ole hoitotarpeita.

Kuvio 133

Luontotyyppi Paikkatietoikkunan mukaan:
Kosteat keskiravinteiset lehdot

Laji- ja luontotyyppihavainnot (maastokäynnit: touko-lokakuu 2026)

Kuviolla 133 on pienialaisten lehtolaikkujen lisäksi korpia, lehtomaista kangasta ja muuta ojittamatonta kangasmetsää. Korvissa on tihkupintoja ja mahdollisia lähteitä.

Korpea ilmentävinä lajeina kuviolla havaittiin mm. korpikarhunsammal, korpi-imarre ja korpirahkasammal. Korpikarhunsammalta ja korpirahkasammalta kasvaa paikoin laajoina mattoina.

Korvissa kasvoi useita huomattavan kookkaita haapoja, jotka ovat liito-oravalle mahdollisia pesäpuita.

Kuva: Korpikarhunsammal ja korpirahkasammal kasvavat Mäyränmäen korvissa paikoin yhtenäisenä laajana mattona.

Kuva: Korpi-imarretta esiintyy Mäyränmäen korvissa yleisesti

Lisäksi korven lajistoon kuuluu mm. lillukka, isoalvejuuri, metsäalvejuuri, metsäliekosammal, suo-orvokki ja mahdollinen korpiorvokki, joka on Tampereen seudulla harvinainen (Vuoreksesta havaintoja vuodelta 2000).

Maastokäynneillä korven tihkupinnasta löydettiin **kilpilehväsammalta**, joka on ravinteisten, usein lähdevaikutteisten korpien märkien pintojen laji. Havainnon varmisti luontokartoittaja (eat) Niko Selin.

Muuta korvesta löytynyttä sammallajistoa on mm. alla kuvattu todennäköinen lehtolehväsammal, jonka tunnisti niin ikään luontokartoittaja (eat) Niko Selin.

Luontokartoittaja Niko Selin havaitsi alla olevassa kuvassa myös **mahdollisen poimulehväsammalen**, joka niin ikään on tammivyöhykkeellä rehevien korpien laji. Pohjoisempana sisämaassa se esiintyy vain lähteisillä paikoilla. Poimulehväsammal on

alueellisesti uhanalainen laji, joten sen **mahdolliset esiintymät Mäyränmäessä tulee kartoittaa.**

Kuva: Mahdollinen poimulehväsammal kuvassa ylhäällä

Toimenpidesuositukset:

- Kuvio 133 rauhoitetaan kokonaisuudessaan metsätalouden toimenpiteiltä. Tämä on tärkeää niin uhanalaisten luontotyyppien (korvet ja lehtomaiset kankaat) kuin Suolijärven virkistyskäytön säilymiseksi.

- Alueelle tehdään päivitetty liito-oravakartoitus. Liito-oravan jätöksiä etsitään varhain keväällä erityisesti suurten haapojen juurilta. Myös alueellisesti uhanalaisen poimulehväsammalen mahdolliset esiintymät kartoitetaan.

- Kuvion 133 välittömässä läheisyydessä kulkee Suolijärven latureitti, jonka alittaa ainakin kaksi putkea, jotka purkautuvat Suolijärveen laskevaan rinteeseen.

Koneellisista hakkuista syntyvät ravinteet valuvat ennen pitkää Suolijärveen rehevöittäen sitä entisestään. Katso video TÄÄLTÄ.

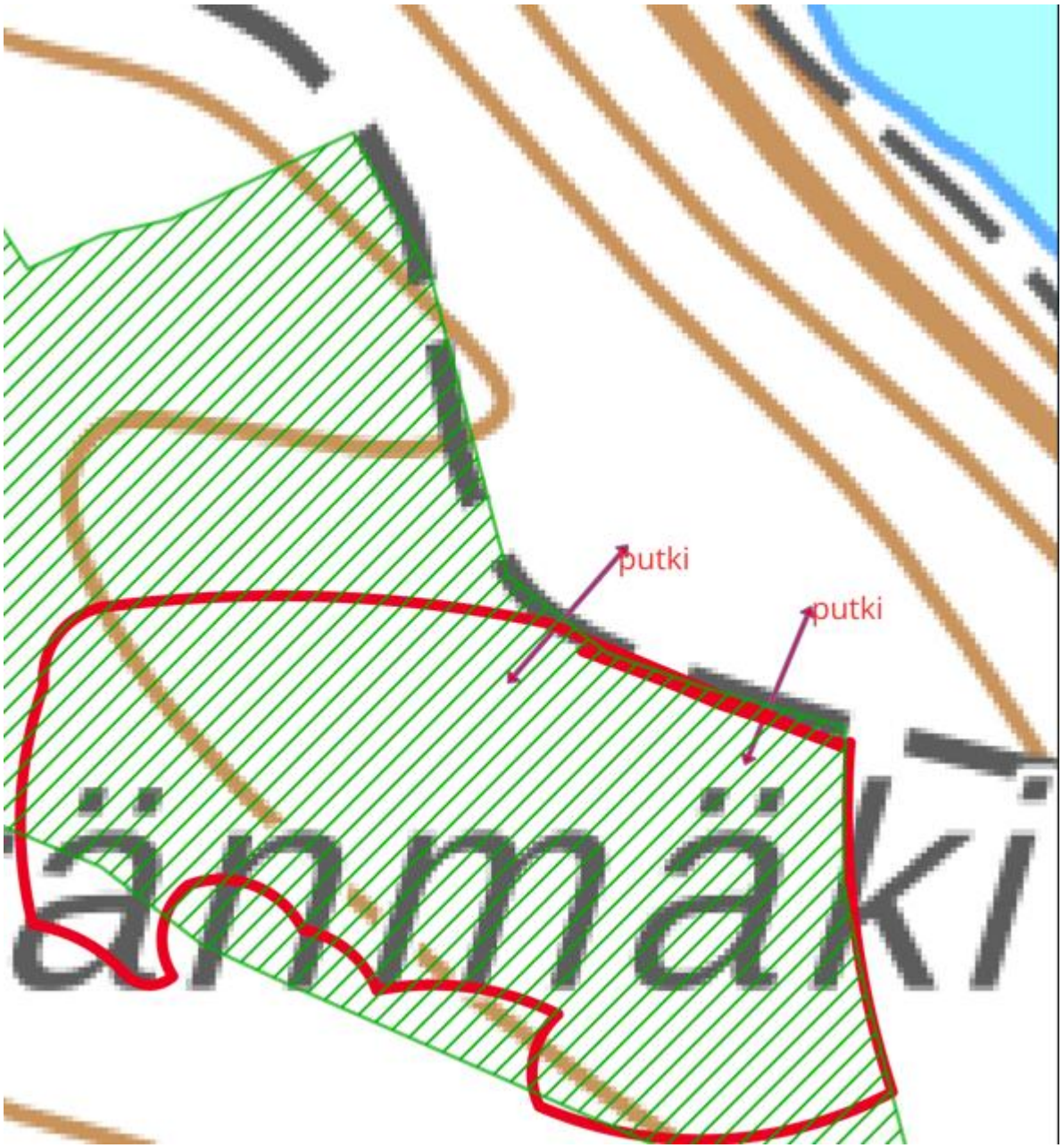

Kartta 5: Korvista suotautuvat vedet on ohjattu putkia pitkin latureitin ali, josta ne valuvat rinnettä pitkin alas Suolijärveen.

Kuva: Korpea kuviolla 133

Kuva: Korpea kuviolla 133. Tyypillisten korpien lajien joukossa ruohokangaskorvessa kasvaa paikoin myös lehdon lajistoa, kuten metsälehmusta.

Kuva: Korpea kuviolla 133

Seuraavilla sivuilla on kuvattuna liito-oravalle sopivia elinympäristöjä kuviolla 133.

Kuvat: Liito-oravalle sopivaa elinympäristöä kuviolla 133.

Kuvio 147

Luontotyypit Paikkatietoikkunan mukaan:

- Lehtomaiset kankaat
- Lehmuslehdot

Laji- ja luontotyyppihavainnot (maastokäynnit: touko-syyskuu 2026):

Kuvio 147 on lehtomaista kangasta. Lisäksi kuviolla on korpea, tihkupintoja ja mahdollisia lähteitä.

Korven lajistoon kuuluu mm. **okarahkasammal** ja **soreahiirenporras**. Kohteella havaitut okarahkasammal ja soreahiirenporras ovat lehtokorpiin liittyviä lajeja. Okarahkasammal kuuluu lehtokorpien yleisiin sammaliin ja hiirenporras lehtokorpien tyypilliseen kenttäkerroksen lajistoon. **Suolijärven Vuoreksen puolelta on aiemmin löydetty metsälain 10 §:n suojaamia lehtokorpia.**

Niin ikään kuviolla yleinen **isoalvejuuri** kasvaa lehtojen lisäksi myös lehtokorvissa, lehtomaisissa kangasmetsissä, kosteissa painanteissa ja lähteiköissä. Hakkuuaukeilla se tuhoutuu yleensä kuivumisen seurauksena. (Luopioisten kasvisto). Kuviolla kasvaa myös haapaa ja koivua, jotka ovat tärkeitä puita alueen uhanalaiselle lajistolle, kuten **liito-oravalle** ja **hömötiaiselle**.

Toimenpidesuositukset:

- Kuvio 147 rauhoitetaan kokonaisuudessaan metsätalouden toimenpiteiltä. Tämä on tärkeää niin uhanalaisten luontotyyppien (korvet ja lehtomaiset kankaat) kuin Suolijärven virkistyskäytön säilymiseksi. Kuvion 147 pohjoispuolella ja sen välittömässä läheisyydessä kulkee Suolijärven latureitti, jonka alittaa ainakin kaksi putkea, jotka purkautuvat Suolijärveen laskevaan rinteeseen. Koneellisista hakkuista syntyvät ravinteet valuvat ennen pitkää Suolijärveen rehevöittäen sitä entisestään. Katso video TÄÄLTÄ.

- Luontotyyppiselvitykset päivitetään erityisesti korpien osalta. Mikäli lehtojen lajiston hoidolle löytyy päivitysinventointien jälkeen perusteita, rajataan hoito rajataan koskemaan ainoastaan Mäyränmäen eteläpuolta, jonne kulku tapahtuu Mäyränmäen kiertävältä ulkoilureitiltä. Täälläkin hoito toteutetaan kevyin menetelmin, talkoilla ja tarvittaessa hevosmetsuri + talkoot yhdistelmällä.

Kuva: Vesi tulvii jo syyskuussa korvista latureitille.

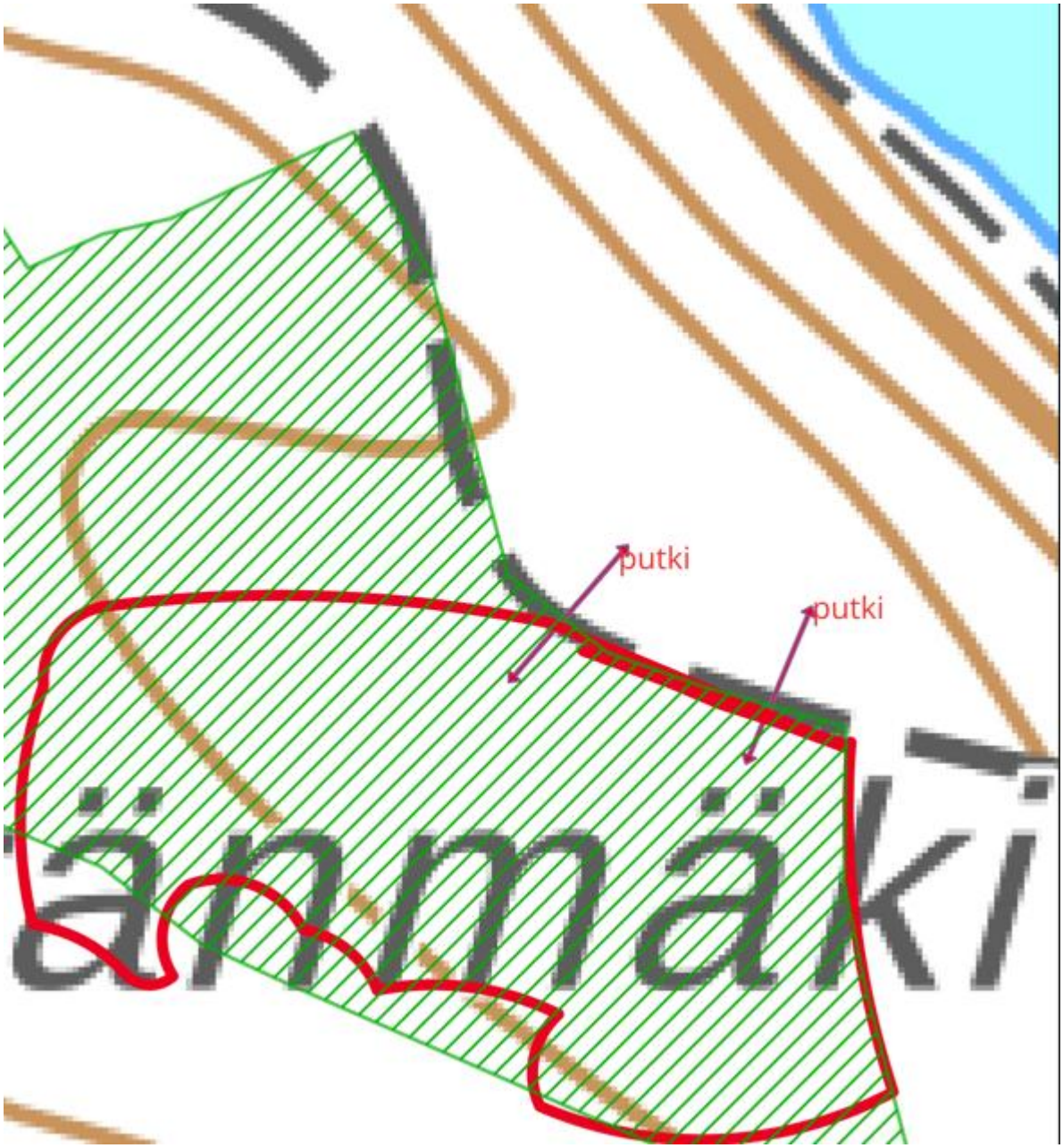

Kartta 6: Korvista suotautuvat vedet on ohjattu putkia pitkin latureitin ali, josta ne valuvat rinnettä pitkin alas Suolijärveen.

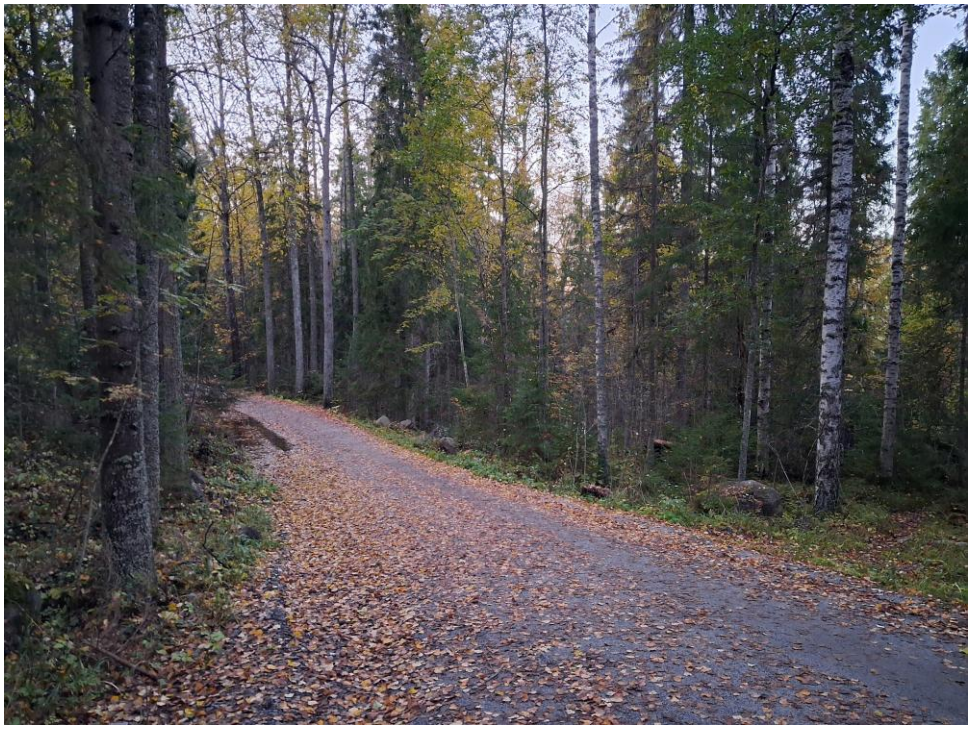

Kuva: Mäyränmäen poimintahakkuualue laskee kohti Suolijärveä

Kuvio 127

Yhdistys esittää toimenpidealueeksi poimintahakkuusuunnitelman sijaan kuviota 127, josta osa on lehtoa, jonka hoito on luonnonsuojelubiologisesti perusteltua.

Paikkatietoikkuna:

- Lehtomaiset kankaat
- Lehmuslehdot

Laji- ja luontotyyppihavainnot (maastokäynnit: touko-syyskuu 2026):

Kuvion 127 uhanalaiset luontotyypit ovat sekä lehdot että lehtomaiset kankaat.

Kuviolla esiintyy vaateliaan lehtolajiston sekä huomionarvoisen metsälehmuksen lisäksi Pirkanmaalla harvinaista, alueellisesti uhanalaista ja valtakunnallisesti silmälläpidettävää (NT) **pussikämmekkää**. Lisäksi esiintyy niin ikään harvinaista **lehtomataraa**.

Pussikämmekkä tarvitsee menestyäkseen riittävästi valoa, mutta on herkkä ympäristönsä muutoksille, joten hoitotoimenpiteet ehdotetaan aloitettavaksi poistamalla kuviolta, ulkoilureitin varrelta kuusen taimia. Lisäksi esitetään avattavaksi varovaisesti maanpintaa kasvien läheltä (ei aivan vierestä) esimerkiksi haarukalla pistelemällä kasvien siementen itämisen parantamiseksi.

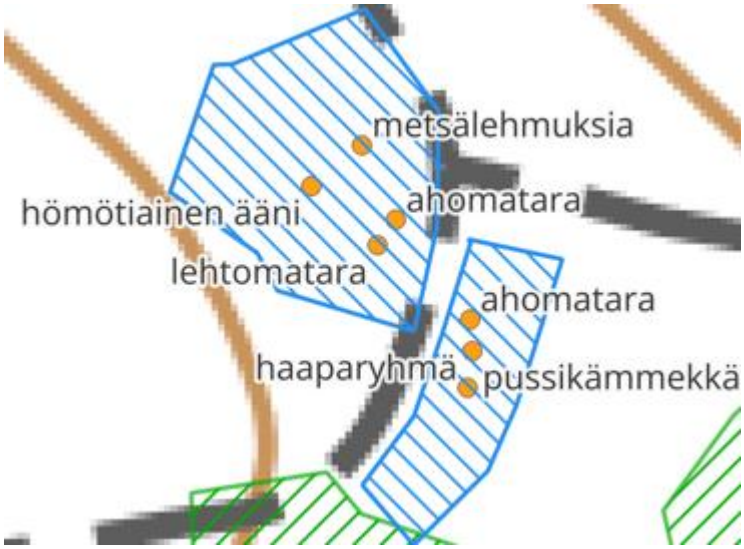

Kartta 7: Hoitoehdotus. Hoidettava alue voidaan ulottaa molemmin puolin ulkoilureittiin asti.

Lehtomataran läheltä voidaan poistaa-kaulata osa lehtipuista metsälehmusta lukuunottamatta. Erityisesti lehtomataran kasvupaikoilla hoitotoimet rajataan puiden taimiin, sillä lehtomatara tarvitsee menestyäkseen myös riittävästi varjoa. Osa puista säästetään liito-oraville ja metsätiaisille.

Kuva:
Latureitin risteys Mäyränmäessä kuviolla 127. Edessä oikealla lehdon lajistoa, mm. lehtoimikkä.

Kuva: Pussikämmekän elinympäristö Mäyränmäessä hoitokuvio 127
Kuviolta on mahdollista poistaa ensi vaiheessa kuusen taimia ja muutamia nuoria uusia.

Kuva: Pussikämmekkä kuviolla 127

Kuva: Pussikämmekkä kuviolla 127

Kuva: Metsälehmukset kuviolla 127 aiemmin kuvatun risteyksen länsipuolella

Kuva: Hoitotarpeita kuviolla 127 metsälehmusten ja lehtomataran lähellä. Metsälehmukset ja lehtomatarat suositellaan merkittäväksi ennen hoitotoimia.

Kuva: Lehdon lajistoa kuviolla 127.

Kuva: Lehdon laji, lehtomatara kuviolla 127

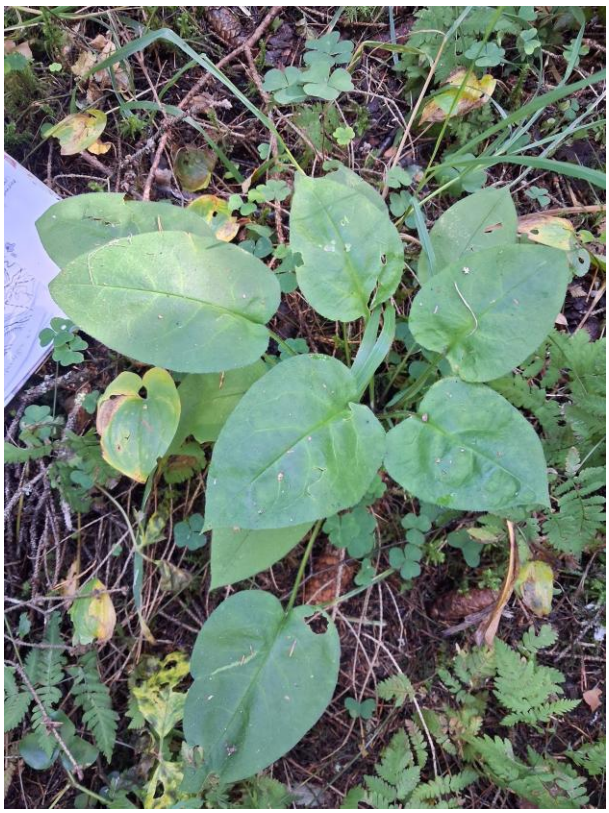

Kuvat: Imikkä kasvaa yleisenä eri puolilla Mäyränmäkeä, lehtorinteissä, lehdoissa, lehtomaisilla kankailla ja metsänreunoissa.

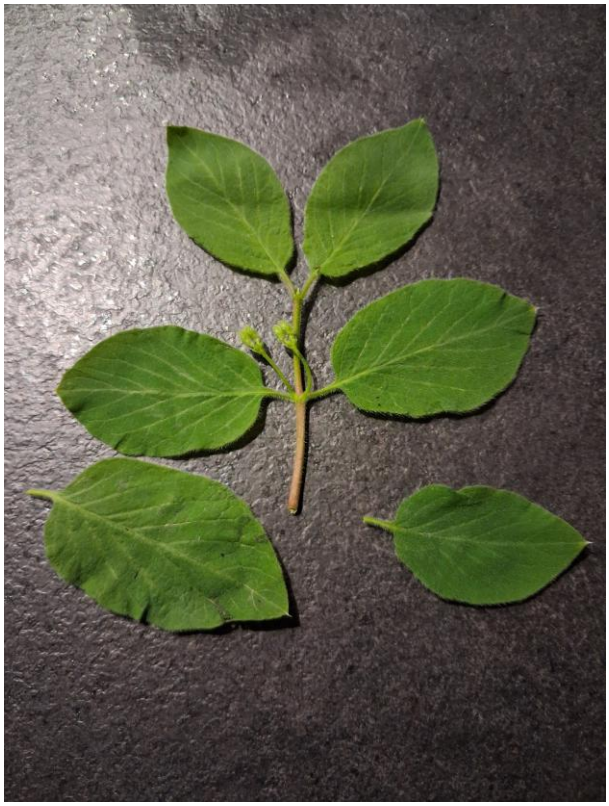

Kuvat: Lehtokuusama kasvaa yleisenä eri puolilla Mäyränmäkeä, lehtorinteissä, lehdoissa ja metsänreunoissa.

Kuva: Kevätlinnunherne kasvaa yleisenä eri puolilla Mäyränmäkeä lehdoissa, lehtorinteissä ja lehtomaisilla kankailla.

Kuva: Koiranheisi kasvaa yleisenä Mäyränmäessä. Lajille sopivia elinympäristöjä löytyy mm. metsänreunoista, rehevistä korvista ja multavista lehdoista. Kuten moni muukin Mäyränmäen lajeista, myös koiranheisi on kalkinsuosija.

Kuva: Mäyränmäen luonto on huomattavan monimuotoista ja vaihtelevaa.
Kuvan kivikkoalvejuuri viihtyy mm. lehtokorvissa ja puolivarjoisissa lehdoissa. Lehtojen varjostusolosuhteiden muutokset kannattaa toteuttaa harkiten.

Lopuksi

Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistys toivoo vaihtoehtoisen hoitosuunnitelman tuovan Tampereen kaupungille oikeaa sekä päivitettyä tietoa Vuoreksen Mäyränmäen alueen luontoarvoista. Lisäksi yhdistys toivoo, että vaihtoehtoinen hoitosuunnitelma johtaa luonnonsuojelun kannalta myönteiseen lopputulemaan alueen mahdollisia päivitysinventointeja ja lehtojen hoitotoimia tehtäessä sekä niistä tarkemmin päätettäessä.

Lisätietoja:

Suomen luonnonsuojeluliiton Tampereen yhdistys
tampere@sll.fi

Disa Kamula
Puheenjohtaja

Emilia Olkanen
Sihteeri

Yhdistyksen vuoden 2026 hallitus:
https://www.sll.fi/tampere/tietoja-meista/hallitus/